

DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE

A Magyar Dohánykísárosok Országos Szövetségének hivatalos lapja.

A magyarországi nagy- és kistözsdetulajdonosok szakközlönye és értesítője.

A DOHÁNYGYÁRTÁS, ELADÁS, VALAMINT A HOZZÁTARTOZÓ CIKKEK SZAKKÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hó 1-én.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő

HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Eötvös-utca 5.

hová az előfizetési összegek, valamint a kéziratok küldendők.

TARTALOM: Mi történjek most? — A hatóságok figyelmébe. — A dohányárusok nyomora. — Vegyes hírek.

Mi történjek most?

Hát csakugyan nem lehet a dohánykísárosokon segíteni? Ez a szakma tényleg olyan, amely a minden oldalról való függés láncait hordozza magán és valóban bármelyik ostoba fickó képes tetszése szerint a kísárosokat önző céljai elérésére felhasználni? Mostanáig azt láttuk, hogy valahányszor a kísárosok közel állottak ahhoz, hogy szakmájukra nézve valami hasznosat alkossanak, az utolsó pillanatban mindig akadtak akármily kétes individuumok a trafikosok kényszerhelyzetét kihasználják. Sajnos, a trafikosok nem ismerik a hila érzését, amint hogy nem tudják a barátot sem megkülönböztetni az ellenségtől. Elegendő, ha akármilyen szájhős jelenik meg náluk, nekik a legörültebb badarságokat fecsegi össze és ők azonnal cserben hagyják azokat, akik évtizedeken át tanácsosal és tettel segítségükre voltak.

Szomorú valóság, hogy a dohányárusok — legalább is a fővárosiak előtt — a testületi szellem ismeretlen fogalom. Tíz trafikosnak tizenegyféle véleménye van és ha arról van szó, hogy valamely nyomasztó terhek ellen állást kellene foglalni, akkor egészen más dolgoknak szentelik működésüket. Így volt ez a pénzügyminiszternek annakidején átadott memorandum alkalmával is. Ahelyett, hogy a legfontosabb három kérdésre helyeztek volna súlyt, t. i. melyeket a nagyárusok idéztek fel, okosabbnak vélték olyan kérdéseket érinteni, amelyek a dohány-

árusítás terén kívül esnek s amelyeket a pénzügyminiszteriumban tulkapásoknak tekintettek.

A látszat azt mutatja, hogy a fővárosi dohánykísárosok a nagytrafikosoktól félnek, noha ezt a tiszteletreméltó szakmát olyan izzó gyűlölettel veszik körül, amint az csak egyáltalán elképzelhető. Miképpen merete volna másként Sopronyi ur a nagyárusok ülésén azt a kijelentést tenni, hogy a béke a nagy- és kísárosok között helyre van állítva. S erre a hazug állításra egyetlen kísáros sem mert reflektálni! Sajátságos állapot! Ökölbe szorított kezüket a zsebükben tartják, a nagyárusokat legszivesebben szőröstül-bőröstül elpusztítani és mégis eltűrik, hogy békéről beszéljenek, mintha egyáltalán képzelhető lenne, hogy a nagytrafik mai alkatában másképp álljon a kísárossal szemközt, mint annak ellensége.

De hagyjuk ezt! A kérdés az, hogy mi történjek ezentul? A „Dohánykísárosok Országos Szövetsége“, amelyet olyan keserves fáradsággal alkottunk meg, meg akar-e felelni hivatásának, vagy nem? Ha kötelességét teljesíteni akarja, akkor kerülje az olyan emberek ismeretségét, akik a szövetséget és a kísárosokat tönkre tenni szeretnék és járjon a maga útján és csak saját érdekeivel törődjék és ne legyen más ambíciója, mint hogy tagjainak helyzetén javítani igyekezzék. De ha magasabb ambíciói vannak és felül a szövetségen kívül álló emberek utopisztikus és szélhámoskodó ígéreteinek, akkor ám térjen arra az utra, amely feltétlenül az általunk nehezen létesített egyesület pusztulására fog vezetni.

Mi történnék most?

Feleljenek maguk a trafikosok erre a kérdésre. Mindegyik tudja, hogy miye fáj és mindenki ismeri az utat, amely a jobb jövő felé vezet. Ha az egyesület meg fog felelni feladatának, annál jobb, nem fogjuk tőle támogatásunkat megvonni; ha nem fogja megtenni, mi akkor is az első sorokban fogunk küzdeni a kisárusok igazáért.

A hatóságok figyelmébe.

„Magyar Dohányárusok Országos Szakosztálya“ cím alatt két tőzsdeügynök a fővárosban irodát nyitott, amely nyilvánvalóan el akarja a trafikosokkal hitetni, hogy valami hivatalos jelleggel bír, ennél fogva dohányárudák eladására a hatóságok részéről felhatalmaztatott. Sőt egy kezeink közt lévő körlevél, melyet ez a zűg-egyesület küldözget széjjel, azt hirdeti, hogy a fővárosi pénzügyigazgatóság adott erre felhatalmazást. Minde-
nekelőtt konstatálnunk kell a minden tekintetben korrektül eljáró fővárosi pénzügyigazgatónak, Wolfrumt kir. tanácsosnak igazolására, hogy mi rendkívül kételkedünk abban, hogy ő ily engedélyt adott volna. Mert a pénzügyigazgató ur bizonyára előbb megvizsgálta volna, vajjon ez az egyesület egyáltalán létezik-e, hogy a két tőzsdeügynöknek van-e engedélye az iparhatóságtól ilyen irodának a létesítésére, továbbá, hogy az egyesület a minisztériumtól engedélyt nyert-e ilyfajta üzletek kötésére, feltéve természetesen, hogy ez az egyesület egyáltalán létezik. Azonkívül a pénzügyigazgató ur a trafikoknak közvetítők által való eladását egyáltalán nem is engedélyezhette, mert erre nincs joga, minthogy a tőzsdék eladásába a kincstár sohasem egyezhet bele, minthogy az engedélyt csak bérbeadják és csakis olyan egyéneknek, akiket a kincstár megfelelőknek talál. Ez azonban egészen más, mint amit az ügynökök a körlevélben mondanak. Ha a trafikos ezt a körlevelet elolvassa, azt kell hinnie, hogy ő a tőzsdét bármily neki tetsző áron eladhatja, továbbá, hogy mindkét a körlevélen aláírt „elnök“ mintegy hatóságot képeznek, amely az eladást közvetíti a fővárosi pénzügyigazgatóság engedélyével. A két ügynök, vagy a mint magukat nevezik egyesületi „elnökök“ már több trafikeladást igen magas áron közvetítettek, amikor a vevők szépszerével megszabadultak nehezen szerzett garasaitól. A szegény emberek olyan gondatlanok voltak, hogy nem tudakozódtak és így 10.000 K-át és 7000 K-át fizettek egy licenciáért, amely tulajdonképen nem is az ő tulajdonuk, mert hiszen a pénzügyi hatóság csupán kölcsön adja és csupán addig hagyja az illetőnek birtokában, ameddig tetszik neki. A pénzügyigazgatóság semmiesetre sem nyújthat segédkezet az ilyen nyilvánvaló szédeltetés támogatására és nem is hisszük, hogy erről a szélhámososságról tudomása van. Továbbá teljes tisztelettel kérdezzük, miért nem érdek-

lődik a fővárosi pénzügyigazgatóság az alája rendelt trafikosok védelmére aziránt, vajjon az említett egyesületnek van-e törvényadta joga ahhoz, hogy tagjaitól díjakat szedjen és hogy a hatóságok előtt, tehát a pénzügyigazgatóság előtt is a kistrafikosokat képviseli. A mi tudomásunk szerint az egyesületnek nincs joga ehhez, mert a nagyárusok szövetségébe van bekebelezve s ennél fogva a kisárusok érdekeivel ellentétben áll. Ezáltal a sajátságos egyesülés által, előáll az a tarthatatlan állapot, hogy például a nagyárus információkat ad egyes trafikokról, amelyeket saját irodája eladásra kínál és hogy ez mit jelent, mindenki fel tudja fogni, aki már valamikor vett trafikot és pénzt elvesztette. Mert mindkét elnök rendkívül agilis. Naponként jelennek meg hirdeteik a napilapokban, amelyekben olvasható, hogy az ő irodájuk közvetítésével valószínűs aranybányákhoz lehet jutni.

Nekünk, akik ezt a szakmát már 40 év óta gyakorlatilag ismerjük, megfoghatatlan, hogy mi lett ebből az állami iparágból.

Mintegy 3 év óta ezen a téren olyan züllést tapasztalunk, hogy mindenki csodálkozva rázza a fejét hogy hogyan tűrhetnek a pénzügyi hatóságok ily állapotokat. Amióta a nagyárusok szövetségének az a bolond ideája támadt, hogy a szövetségbe kisárusokat is felvesz, egyes emberek ezt a körülményt hasznukra értékesítették és nemcsak a nagyárusokat kompromitálják, hanem, mint látjuk, a hatóságokat is. És nagy zási hóbortjukban ezek az emberek odáig mennek, hogy felettes hatóságtól a köteles tiszteletet megtagadják és beadványaikban a minisztériumtól olyan kiváltóságokat követelnek, hogy az ember azt hihetné, hogy álmodik. Parlamentesdit játszanak és tökéletesen elfelejtik, hogy tulajdonképeni hivatásuk a dohány- és szivareladás és csupán helyzetük javításáért küzdhetnek, de nem áll jogukban, amint ma tényleg történik, hogy a pénzügyi hatóságoknak törvényeket diktáljanak.

S mit szólnak a hatóságok mindehhez?

A dohányárusok nyomora.

(Folytatás.)

Hogy segíthetnénk eme bajon? Nagyon könnyen, nem is kellene a províziót emelni, csak ama terheket, amiket évek során a dohányárusokra róttak, vegyék le a válláról. Ha eme terkekről beszélünk, említsük első sorban a ládakérdést, amely sok kellemetlenséget okozott már, de remélhetőleg a legközelebbi jövőben a dohány-nagyárusok érdekeinek szem előtt tartásával el lesz intézve. Ilyen még az adókérdés is, amely szintén lehetetlen állapotot teremt. Valamely árucikk elárusítása, megjegyzem, hogy ez árucikk indirekt adó számba jő, tehát az adószedő ugyanazon százalékot fizeti, mint a gyáros, nagykereskedő, nagyiparos.

A nagyiparos $\frac{7}{10}$, $\frac{8}{10}$ vagy 1% províziót kap, tiszta jövedelme után 10% adót fizet s miután sohasem adnak teljesen hitelt adatainak, t. i. a költségeket

illetőleg, így tehát összes adói 20%-ot tesznek „tisza jövedelméből“, melyet a mellékcekkéből ér el. Épp úgy van a kisárusoknál is. Jutaléka körülbelül 7% s elvesznek tőle eladási jutalék címén, 1, 2, 3%-ot. Ezenkívül a III. kereseti adóosztályba tartozik, így tehát ismét 10%-ot kell fizetnie „tisza jövedelméből“. Kérdjük: miféle révén fizet az állam egyik közege, egy adó-nem inkasszállója ahhoz, hogy ilyen nagy illetékeket fizessen? Hogy ezáltal ismeri el az államkincstár tulajdonjogát? Nevetséges, hisz az engedélyt így is, úgy is akkor mondják fel, amikor tetszik s nem lenne erre elég — egy korona évenként? De hogy épp ezek azon terhek, melyekről beszéltünk s melyek az árusok nyomorának előidézői. Kevés vagy semmi haszonnal, nagy terhekkal legyenek ezen emberek azon, hogy a kincstár nagy nyereséghez jusson.

Ha azonban mégis nagy a nyereség, ez a fent vázolt alapon történik s ha az árusok helyzetén segítenének, ezzel egyszerre mind a dohányjövedék is nyerne.

Vegyes hírek.

Dohánygyári kinevezések. A pénzügyminiszter Mertz Lajos budapest-erzsébetvárosi és Hoffmann Hugó munkácsi dohánygyári aligazgatókat, jelenlegi állomáshelyükön való meghagyás mellett dohánygyári igazgatókká; Szabó Zoltán kassai, Demeter Benedek debreceni és Daniel Jenő budapest-ferencvárosi dohánygyári gyártási osztályvezetőket a szepesbélai és temesvári dohánygyárhoz, illetőleg utóbbinak jelenlegi állomáshelyén való meghagyása mellett, dohánygyári aligazgatókká; továbbá Csázik Péter nyiregyházi dohánybeváltó hivatali kezelőt, jelenlegi állomáshelyén való meghagyása mellett, dohánybeváltó felügyelővé és Szabó Gyulát, a IX-ik fizetési osztályba sorozott jászkiséri dohánybeváltó hivatali kezelőt a VIII-ik fizetési osztályba sorozott dohánybeváltó hivatali kezelővé az ujonnan felállítandó mezőkövesdi dohánybeváltó hivatalhoz kinevezte.

A nagytrafikos szövetség. Nem tudjuk, hogy tréfa-e az, vagy pedig komolyan kell venni azt, amit ennek az általunk alapított szövetségnek bölcs elnöksége tagjaival elkövet. Mert a legbolondabb agy sem képes ostobábbat kiszelni, mint azok a határozatok voltak, amelyeket a teljes titokban tartott közgyűlés alkalmával hoztak. Ahelyett, hogy a szövetség tagjainak jólétével törődnek és mindent elkövetne, hogy a nagytrafikosok üzletük jövedelméből élhessenek meg és ne legyen szükségük arra, hogy szegény emberekre, akik náluk bevásárolni kénytelenek, cigarettahüvelyeket és szivarszipkákat erőltessenek. Ahelyett, hogy a szövetség a pénzügyminiszteriumot ostromolná, hogy végre valahára az eladási provízió felemeltessék, az elnökség azon töri a fejét, hogyan lehetne az állam bevételeit fokozni.

A tisztelt elnökség olvasta az egyik bécsi trafikos lapban, hogy Ausztriában a gyufaadókat szándékoznak behozni. A bölcs elnöknek vagy titkárnak rögtön az a nagyszerű ideája támadt, hogy ez Magyarország részére

is jó bevételi forrás lenne. És mint a kisárusok protektora a szövetség úgy tett, mintha ez ennek a keservesen küzdő szakmának előnyére szolgálna. Hogy a trafikos jelenleg a gyufaárakon 40–50 százalékot keres meg és hogy abban az esetben, ha a gyufaadó behozatnék, a haszon ugyanannyi lenne, mint a dohánygyártmányoknál, azt bölcsen elhallgatja ennek az ideának a majmolója Mert a gyufaadó behozatala nálunk csupán idő kérdése. A szövetség szellemi vezérei csupán azt szeretnék, hogy azt tegyék plauzibilissé, hogy ők ennek az eszmének a felfedezői, amint ezt Kadelburg és társai eddig is már megtették.

Kérdjük azonban: Mi köze a nagytrafikos-szövetségnek a gyufaadóhoz? Vagy azt hiszik, hogy „ott fenn“ megkedveltetik magukat, ha ilyen liberális ideákkal állanak elő? Biztosíthatjuk az urakat, hogy „loyalitásuk“-on csak nevetnek, még ha tucatszámra küldenek is üdvözlő telegrammokat. Mit gondolhatnak azok, akikhez e táviratok intézve vannak azoknak feladóról? A nagytrafikosok, vagyis azok a kevesen, akik a szövetséghez tartoznak, nagyon csalódnak, amikor azt hiszik, hogy csuszás-mászással helyzetükön segíthetnek. Sokkal inkább elérhetnék a céljukat, ha kizárólag hivatásukkal foglalkoznának lelkiismeretesen és szorgalmasan. Éretlen emberek tanácsai, akiknek a szakmáról sejtelmük sincsen, oda fognak vezetni, hogy néhány év múlva már csak hallomásból fogják ismerni a nagytrafikosok intézményét. Mai működési körük már amugyis nullával egyenlő, hiszen közgyűlésük drasztikus módon megerősíti, hogy a nagyárusok mindegyéről be tudnak számolni, csak működésükről nem. Ily körülmények közt sokkal célszerűbb lenne, ha a nagyárusok azt a néhány száz koronát, amelyet a szövetségre költenek, valamely jótékony célra fordítanák.

Basáskodás. Valamely jótékony célra a pénzügyminiszterium jótékonyági bélyegek kiadását engedélyezte. Köztudomásu, hogy ezeket egy bankház szokta átvenni, amely aztán az elárusítókat felkeresi, hogy a bélyegek árusítását rájuk bizza. Eddig rendben lenne a dolog. De néhány év óta a nagytrafikosok tudvalevőleg minden elképzelhető dolognak az eladásával foglalkoznak. 20 évvel ezelőtt egy nagytrafikos röstelte volna, hogy fogkefével, nadrágtartóval, fürdőjegyekkel stb. kereskedjék, akkoriban ezt a szegény házalóknak engedte át. Manapság azonban a nagytrafik ezzel a foglalkozással egy kategóriába esik. Így történt, hogy a nagytrafikosok vették kezükbe ezeknek a jótékonyági bélyegeknek az elárusítását és minthogy — ugylátszik — ők azon a véleményen vannak, hogy a kisárusok az ő rabszolgáik, ennél fogva ezeknek a bélyegeknek az eladását a következő erőszakos módon könnyítik meg a maguk számára.

Ha egy trafikos a nagyközsdébe áruért küld, akkor a nagyárus tetszése szerinti mennyiségű ilyen bélyeget küld neki az árukkal együtt, s az érték járó pénzt magának levonja. És ezt a hallatlan erőszakoskodást eltűrrik a kisárusok.

Tehát a kisárust kényszerítik ezeknek a bélyegeknek a megvételére, hogy a nagytrafikos egy kis üzletet

csinálhasson, ki adott jogot erre a nagyárusoknak? Sajnos a kisárusokban nincs elég bátorság, hogy az ilyen kísérleteknek energikusan ellene szögüljenek.

Mertz Lajos gyárigazgató. A legutóbb nyugalomba helyezett *Tillmann* Lajos kir. tanácsos helyébe a Budapest-Erzsébetvárosi dohánygyár igazgatójává az eddigi igazgatóhelyettes, *Mertz Lajos* nevezetett ki.

Az új direktor állásába mindenekelőtt kiváló szaktudást hoz magával, a dohánygyártás terén gazdag tapasztalatokkal rendelkezik. Gratulálunk az új igazgatónak.

Egy modern nagytrafik. Így kell megjelölnünk az I. kerületi nagytrafikot, amelynek *Polatschek L.* úr a tulajdonosa. A közönség, mely ebben a trafikban megfordul, amelynek soraiba nagyrészt a pénzügyminisztérium hivatalnokai is tartoznak, tanúik arra, hogy itt teljes csendben és nyugalommal és a legudvariasabb modorban szolgálják ki a vevőket és alig lehet észrevenni, hogy itt naponként jelentékeny számú kistrafikos szerzi be az árukat.

Itt nem adnak el a trafikosoknak semmiféle ugynevezett mellékárucikkéket, ennél fogva itt nincs is viszálykodás nagy- és kisárus között, itt az árukat bevásárló trafikos egy perc alatt végez, anélkül, hogy bármily nézeteltérésre kerülne sor. Az üzlethelyiségben úgy kívül mint belül csupán szivar, cigaretta és dohány látható.

Ez a modern nagytrafik, amely egyszersmind különlegességi tőzsde is, ugylátszik nem egy kollégának az

irigységét vonja magára, mert időnként nagyon is észrevehető nemes törekvésük, hogy *Polatschek* nagyárusnak ártsanak, már tudniillik, ha ehhez elegendő erejük volna. S minthogy *Polatschek* igen okosan csupán az üzletnek él s a nagytrafikosok egyesületi bolondságaival nem sokat törődik, ennél fogva nyomdafesték segítségével akarják üzleti hírnevét elhomályosítani. Bizony ez rendkívül bölcsen cselekszik. De hogy kinek a részén van az igazság, azt az olvasó megítélésére bizzuk.

Kételemek az új vasúti tarifák közül. Az utóbbi napokban több érdekképviselet foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a január elseji tarifaemelés előtt Magyarországon feladásra került és Ausztriába irányuló, de csak január 1-je után elszállított áruk milyen tarifa szerint bírálандók el. Értesülésünk szerint a vasut ebben a kérdésben azt a teljesen jogos álláspontot foglalja el, hogy a feladott áruk a feladás időpontjában érvényben levő díjszabás szerint bírálандók el, szóval e tekintetben a közönségre nézve semmiféle hátrány nem háramlik. Nagyon természetesen kivételt képeznek azonban azok az áruk, amelyek Magyarországon december 31-ike előtt adattak fel, de Ausztriában csak január 1-je után rovatoltatnak át. Az ausztriai átrovatolásra ugyanis a magyar vasutaknak, illetve a magyar kormányának az ingerenciája nem terjed ki és így az átrovatolás után ezek az áruk már az új osztrák tarifa szerint kezeltetnek. Ezen legfőlegb úgy lehetne változtatni, ha a január 1-je után átrovatolt árukra ugy Magyarországon, mint Ausztriában a viszonyosság elvét állapítanák meg. Ez azonban nemcsak, hogy a kezelésnek a megnehezítését jelentené, hanem sokkal kevesebb hasznot jelentene Magyarországra, mint Ausztriára nézve.

Mindenütt kapható!

Legjobb a

Kardos

≡ svéd gyújtó. ≡

≡

Legjobb a

Germán

és

Krokodil

rózsaszalon-gyújtó.

Mindenütt kapható!!

Hirdetmény.

Ezennel közhirrét tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminisztérium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXV. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1909. november hó 18. és 20-án tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1909. évi október hó 24-én.

Magy. Kir. Szab.
Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Lukács. Husay.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

ORGAN FÜR DAS GESAMMTE TABAKFABRIK U. VERSCHLEISSWESEN, WIE AUCH DER DAZU GEHÖRIGEN FÄCHER

INHALT: Was soll nun werden? — Wo sind die Behörden? — Vermischte Nachrichten.

Was soll nun werden?

Soll wirklich den Tabakkleintrafikanten nicht zu helfen sein? Ist ihr Beruf wirklich ein solcher, der die Kette der Abhängigkeit nach allen Richtungen mit sich schleppen muss und soll in Wirklichkeit der erste beste dumme Kerl im Stande sein, nach seinem Belieben mit und durch die Trafikanten all das durchzusetzen was er jeweilig will?

Bisher haben wir gesehen, dass so oft die Kleintrafikanten nahe daran waren, für sich und ihrem Berufe Nützlichendes zu schaffen, es genügt hatte, dass im letzten Augenblicke irgend welche obskure Individuen sich die Notlage derselben auszunützen verstanden hatten. Leider kennen die Tabakverschleisser das Gefühl der Dankbarkeit nicht, wie sie es auch nicht verstehen den Freund vom Feinde zu unterscheiden. Es genügt, dass irgend ein Maulheld bei ihnen erscheint und ihnen das tollste Zeug vorschwätzt und sie lassen all Diejenigen im Stiche die ihnen Jahrzehnte lang mit Rat und That beigestanden haben.

Es ist traurig, dass die Tabakverschleisser, zumindest die der Hauptstadt, den Corpsgeist nicht kennen. Unter zehn Trafikanten gibt es elf Meinungen und wenn davon die Rede ist, gegen irgend welche drückende Lasten Stellung zu nehmen, beginnen sie sofort ganz andere Dinge in den Bereich ihrer Wirksamkeit zu ziehen. So war es auch gelegentlich des Memorandums welches dem Finanzminister seiner Zeit überreicht wurde der Fall. Anstatt das Hauptgewicht auf die wichtigsten drei Punkte zu legen, nämlich die, welche durch die Grosstrafikanten hervorgerufen werden, hat man es für klüger gehalten Dinge zu berühren, die ganz ausserhalb des Gebietes des Verschleisswesens liegen und im Ministerium als Uebergriffe angesehen wurden.

Es hat den Anschein, als ob die Tabaktrafikanten der Hauptstadt sich vor den Gross-

trafikanten fürchten, trotzdem diese ehrsame Branche derart glühend gehasst wird, wie dies nur der Fall sein kann. Wie käme es denn sonst, dass Herr Sopronyi gelegentlich der Sitzung der Grosstrafikanten zu behaupten wagte, dass der Friede zwischen Klein- und Grosstrafikanten hergestellt ist. Und zu dieser unwahren Behauptung, hat auch nicht ein einziger Kleintrafikant das Wort erhoben! Sonderbar! Man ballt die Faust in der Tasche, wäre gern bereit die Grosstrafikanten mit Haar und Haut zu vernichten und lässt es sich trotzdem gefallen, dass man von einem Frieden spricht, als ob es überhaupt möglich wäre, dass die Grosstrafik in ihrer heutigen Gestalt den Kleintrafikanten je anders als feindlich gegenüberstehen könnte.

Doch lassen wir das. Die Frage ist die, was nunmehr geschehen soll? Will der Landesverein der Tabakkleintrafikanten, den wir mit so schwerer Mühe gegründet haben, seiner Pflicht entsprechen oder nicht? Will er das, dann meide er jede Bekanntschaft mit Leuten, welche den Verband und die Trafikanten zu Grunde richten würden und gehe seiner eigenen Wege und verfolge seine eigene Ziele ohne die Ambition etwas anderes erreichen zu wollen, als die Existenz seiner Mitglieder zu verbessern. Will er aber höher hinaus und den Lockungen utopischer schwindelhafter Versprechungen von Seite ausserhalb des Vereines stehender Leute folgen, dann lasse man zumindest den Verein ausser Spiel und verfolge auf eigene Faust solche Zwecke, welche den Grosstrafikanten allenfalls nützen werden, zumal ihr Verband Alles daran setzt, den Verein den wir gegründet haben zu Falle zu bringen.

Was nun werden soll?

Mögen die Trafikanten diese Frage selber beantworten. Wir glauben, dass ein jeder weiss, wo ihn der Schuh drückt und jeder auch die Wege kennt die einzuschlagen sind, um zum

Ziele zu gelangen. Wird der Verein seine Aufgabe erfüllen, desto besser, wir werden ihn unsere Unterstützung nicht versagen; wird er es nicht, dann wird auch fürderhin jeder einzelne Trafikant zu jeder Zeit, uns als Kämpfer für seine Interessen, in erster Reihe finden.

Wo sind die Behörden?

Unter dem Titel „*Magyar Dohányárusok Orsz. Szakosztálya*“ haben zwei Trafik-Agenten ein Bureau in der Hauptstadt errichtet, welches offenbar die Trafikanten glauben machen will, dass es einen offiziellen Charakter besitzt, daher zum Verkaufe von Tabaktrafiken von Seite der Behörden autorisirt sei. Ja, ein uns vorliegendes Cirkular dieses Winkelvereines besagt sogar, dass die hauptstädtische Finanzdirektion die Ermächtigung hiezu erteilt habe.

Vor allem konstatiren wir, zur Ehrenrettung des in jeder Beziehung korrekt vorgehenden Finanzdirektors Herrn kön. Rath Wolfrum, dass wir sehr daran zweifeln, dass er eine solche Erlaubnis erteilt hat. Denn der Herr Finanzdirektor würde ja zunächst untersucht haben, ob dieser Verein überhaupt existirt, ob die zwei Trafik-Agenten auch die Berechtigung von der Gewerbebehörde haben, ein solches Bureau zu errichten, ferner auch, ob der Verein zu derartigen Geschäften von Seite des Ministeriums autorisirt ist, das heisst wenn dieser Verein überhaupt existirt. Ausserdem würde der Herr Finanzdirektor die Erlaubnis zum Verkaufe der Trafiken durch Zwischenhändler überhaupt nicht gestattet haben, weil er hiezu kein Recht besitzt, indem der Verkauf von Trafiken von Seite des Aerars nie und nimmer gestattet werden kann, da es ja die Lizenz nur verpachtet und das auch nur an solchen Leuten, welche dem Aerar passen. Das ist aber ganz etwas anderes, als das was die beiden Agenten in ihrem Cirkular sagen. Liest der Trafikant dieses Cirkular, muss er glauben, dass er seine Lizenz zu jedem ihn genehmen Preis verkaufen darf und ferner, dass die beiden darauf unterschriebene „Präsidenten“ des „Vereines“ quasi eine Behörde bilden, welche den Verkauf vermittelt und die von Seite der hauptstädtischen Finanzdirektion hiezu berechtigt wurde.

In der That haben die beiden Agenten, oder wie sie sich nennen „Präsidenten des Vereines“ mehrere Trafiken bereits um sehr hohe Beträge Trafik Verkäufe vermittelt, wobei die Käufer zu ihrem grossen Nachtheile ihre sauer erworbenen Groschen los wurden. Die armen Leute waren so unvorsichtig sich nicht zu erkundigen und so erlegten sie Beträge von 1000 bis 7000 Kronen für eine Lizenz die nichteinmal ihr Eigentum bildet, weil sie die Finanzbehörde bloss leiht und nur insolange im Besitze des Betreffenden belässt insolange es ihr beliebt. Die Finanzdirektion kann also unmöglich Hand bieten, einen derartigen offenbaren

Schwindel zu unterstützen und wir glauben auch gar nicht daran, dass sie von diesem Treiben Kenntniss hat. Des Ferneren fragen wir ganz ergebenst an, warum die Löbliche hauptstädtische Finanzdirektion, zum Schutze der ihr unterstehenden Trafikanten, sich nicht darum kümmert, ob der genannte Verein gesetzlich das Recht dazu besitzt Mitgliedergebühren zu erheben und vor den Behörden, also auch vor ihr die Kleintrafikanten vertritt. Unseres Wissens nach, hat der Verein kein Recht hiezu, weil er blos im Schosse des Grosstrafikanten Verbandes einverleibt ist, daher seine Interessen ganz contraire für die Kleintrafikanten sind. Durch diese sonderbare Vereinigung welche hier vor den Augen der Behörden Vexationen verschiedener Art verübt, geschieht es, dass zum Beispiel der Grosstrafikant Auskünfte über bestehende Trafiken erteilt, die zum Verkaufe von seinem eigenen Bureau ausgeben werden und was das heissen will, wird jeder erlauben, der einmal schon eine Trafik gekauft und sein Geld eingebüsst hat. Denn die beiden „Präsidenten“ sind sehr rührig, Täglich erscheinen ihre Inserate in den Tageblättern, worin zu lesen ist, dass nur wahre Goldgruben zum Verkaufe durch ihre Kanzlei bereit stehen.

Wir, die wir das Trafikwesen bereits 40 Jahre lang praktisch kennen, wir können es nicht begreifen, was aus diesem staatlichem Gewerbe geworden ist.

Seit ungefähr drei Jahren erblicken wir auf diesem Gebiete eine derartige Verwilderung, dass jeder stauend den Kopf schütteln muss, warum die Finanz-Behörden solche Dinge zulassen. Seitdem der Grosstrafikanten-Verband die tolle Idee hatte, in seinem Verbands Kleintrafikanten aufzunehmen, haben sich einige Leute diesen Umstand zu Nutzen gemacht und kompromitiren nicht nur die Grosstrafikanten, sondern auch, wie man sieht, die Behörden. Und in ihrem Grössenwahn gehen diese Leute so weit den vorgesetzten Behörden den Respekt zu versagen und verlangen in Eingaben an den Minister solche Zugeständnisse, dass man vermeint zu träumen. Sie spielen eine Art Parlament und vergessen ganz daran, dass sie eigentlich dazu da sind um Tabak und Cigarren zu verkaufen und nur über die Verbesserung ihrer Lage einschreiten können, nicht aber, wie es thatsächlich der Fall ist, dass sie den Finanz Behörden Gesetze vorschreiben wollen.

Was sagt diese Behörde zu den Allem?

Vermischte Nachrichten.

Der Grosstrafikanten-Verband. Man weiss nicht, ob das alles Scherz ist, oder Ernst sein soll, was das weise Präsidium dieses von uns begründeten Verbandes seinen Mitgliedern bietet? Denn das verschrobenste Hirn kann wahrlich nichts Blöderes ersinnen, als jene Beschlüsse waren, welche gelegentlich der in aller Stille abgehaltenen Generalversammlung dieses Verbandes gefasst wurden. Anstatt dass dieser Verband sich um

das Wohl seiner Mitglieder kümmern sollte und alles aufbieten würde, damit die Grosstrafikanten von ihrem Geschäftsertrage zu leben vermögen und es nicht notwendig haben sollten, den armen Leuten, welche zur Ausfassung der Waaren bei ihnen angewiesen sind, Cigarrenspitzel und Zigarettenpapier aufzudrängen, anstatt, dass der Verband das Finanzministerium mit Petitionen bestürmen sollte, damit endlich die Verkaufsprovision erhöht werde, sinnt das Präsidium darauf, wie dem Staate durch höhere Einnahmen geholfen werden könnte.

Da hat das geehrte Präsidium des Verbandes in einer Wiener Trafikanten-Zeitung gelesen, dass in Oesterreich die Zündwaaren-Steuer eingeführt werden soll. Augenblicklich kommt der weise Präsident oder Sekretär auf die Idee, dass dies auch für Ungarn eine Einnahmequelle wäre. Und als Protektoren der armen Kleintrafikanten tut der Verband so, als ob dies zum Wohle dieser schwergeplagten Berufsklasse geschehen würde. Dass der Trafikant dormalen an den Zündwaaren 40—50 Prozent verdient und im Falle die Zündwaaren-Steuer eingeführt würde der Nutzen derselbe wäre, wie bei den Tabakfabrikanten, das verschweigt schlauerweise der Nachhäter dieser Idee. Denn, dass die Zündwaaren-Steuer bei uns eingeführt werden wird, ist ja nur eine Frage der Zeit. Die „geistige“ Leitung des Verbandes möchte nur plausibel machen, dass sie die Erfinder dieser Idee sind, so wie Kadelburg und Genossen dies bisher stets getan haben.

Wir fragen aber: Was geht dem Grosstrafikanten-Verband die Zündwaaren-Steuer an? Oder glaubt man sich wirklich „dort oben“ einzuschmeicheln, wenn man solche liberale Ideen verfiicht? Wir können es aufs Bestimmteste versichern, dass man die Herrschaften ob ihrer „Loyalität“ auslacht, namentlich dann, wenn man Begrüssungs-Telegramme gleich Dutzendweise versendet. Was müssen sich die Empfänger dieser Telegramme von den Absendern denken? Die Grosstrafikanten, das heisst nur die wenigen die dem Verbande angehören, irren sich gewaltig, wenn sie glauben durch „Kriecherei“ ihre Lage zu verbessern. Weit eher würde dies Ziel erreicht werden, wenn sie sich ausschliesslich mit ihrem Berufe, in einer gewissenhaften und fleissigen Weise betätigen würden. Die Ratschläge unreifer Leute, welche vom Fach keinen Dunst haben, werden nur dazu führen, dass man in wenigen Jahren die Institution der Grosstrafikanten nur vom Hören sagen noch kennen wird. Ihr Wirkungskreis von heute ist ohnehin gleich Null, nachdem der Verlauf ihrer Jahresversammlung es drastisch bestätigt, dass die Grosstrafikanten von Allem andern zu berichten wissen, nur nichts von ihrem Berufe. Unter solchen Umständen wäre es weit zweckmässiger, wenn die paar Hundert Kronen, welche die Grosstrafikanten diesem Verbande widmen, einem wohlthätigen Zwecke zuwenden würden.

Pascha-Wirtschaft. Zu irgend einem wohlthätigen Zwecke, gestattete der Finanzminister, die Ausgabe von Wohlthätigkeits-Marken. Bekanntlich übernimmt diese

irgend ein Bankhaus, welches dann seinerseits die Verschleisser aufsucht um dieselben im Verschleiss zu bringen. Soweit wäre die Sache in Ordnung. Nun befassen sich in den letzten Jahren die Grosstrafikanten bekanntlich mit dem Verkaufe jedmöglicher Artikel. Vor 20 Jahren wäre ein Grosstrafikant viel zu stolz gewesen um mit Zahnbürsten, Hosenträger, Badekarten etc. etc. Handel zu treiben, damals überlies man dies den armen Hausirern. Heutzutage aber steht das Grosstrafik-Geschäft unter diesen Berufsgattungen. So kommt es, dass sich die Grossverschleisser des Verschleisses dieser Wohlthätigkeits-Marken bemächtigten und nachdem sie der Meinung zu sein scheinen, dass die Kleintrafikanten ihre Sklaven sind, so erleichtern sie sich den Handel mit diesen Marken in folgender gewalthätigen Weise.

Wenn ein Trafikant in die Grosstrafik um Waare schickt, dann sendet ihm der Grosstrafikant nach seinem eigenen Belieben ein Quantum dieser Marken, indem er gleichzeitig das Geld hiefür zurückbehält. Ist so etwas schon einmal dagewesen? Und eine solche Gewalt-Wirtschaft lassen sich die Kleintrafikanten gefallen? Also der Kleintrafikant wird bemüssigt diese Marken zu kaufen, damit der Grosstrafikant ein Geschäftchen macht. Wer gibt dem Grosstrafikanten das Recht hiezu? Leider besitzen die Kleintrafikanten nicht den Muth solche Zumutungen energisch zurückzuweisen.

Fabrikdirektor Lajos Mertz. An Stelle des jüngst in den Ruhestand getretenen kön. Rates *Ludwig Tillmann*, wurde zum Direktor der Budapester Elisabethstädter Tabakfabrik, der Direktor-Stellvertreter dieser Fabrik, Herr L. Mertz ernannt.

Der neue Direktor bringt zu seinem Amte vor Allem Tüchtigkeit in seinem Fache mit, zumal er bei der Tabakfabrikation eine ausgezeichnete Schulung und spätere Praxis erlangte. Wir gratuliren dem neuen Direktor zu seiner Ernennung.

Die Sprachenfrage in Oesterreich und die Tabakraucher. Um allen Nationalitäten gerecht zu werden, sollen in Oesterreich künftig die Regiefabrikate nicht wie bisher nur deutsche Aufschriften tragen, sondern in neun Sprachen zu lesen sein. Dieser Tage kamen die ersten Päckchen in der neuen Umhüllung zur Ausgabe. In der Mitte dominierend gross und aus allen Windrichtungen umschnörkelt die deutsche Lesart, beiderseits davon je ein in vier Felder geteiltes Rechteck mit den übrigen acht Lesarten. Hoffentlich, wird uns geschrieben, wird der polyglotte Charakter unserer Monarchie nicht auch noch auf den Zigaretten zum Ausdrucke gelangen. Der hypergraziöse Leib einer Drama ertügte das wirklich nicht.

Tabakindustrie in Panama. Eine Tabakfabrikationsgesellschaft mit einem Kapital von 25.000 Sterling neu-lich in der Stadt Panama zu dem Zwecke gegründet, vorläufig Blätter- und Ziegeltabak, später auch Cigarren und Zigaretten herzustellen. Die Gesellschaft hat vorerst nur einen kleinen Betrieb, will aber eine grosse Fabrik bauen und mit den besten, modernsten Maschinen

ausrüsten. Gegenwärtig verarbeitet die Gesellschaft eingeführten Rohtabak, aber sie verteilt Tabaksamen unentgeltlich an zuverlässige Personen, die gewillt sind, Anbauversuche damit zu machen. Wenn sich dabei herausstellt, dass auf der Landenge ein guter Tabak gezogen werden kann, dann sollen möglichst viel Farmer zur Aufnahme des Tabakbaues veranlasst werden. (Nach Bulletin of the Intern. Union of the Amer. Republics.)

Ungarns Aussenhandel mit Tabak wird jetzt, nach den einzelnen Bezugs- und Empfangsländern ausgeschieden, amtlich für die Jahre 1906 und 1907 veröffentlicht. Er stellt sich folgendermassen dar nach Menge und Wert:

Einfuhr:	1906		1907	
	Menge: dz	Wert: 1000 Kronen	Menge: dz	Wert: 1000 Kronen
Tabak u. Tabakfabrikate	74,532	14,911,5	67,059	15,584,5
Davon aus:				
d. Europ. Türkei	23,882	5,218,4	18,092	3,503,2
Niederl.-Indien	12,576	3,948,8	11,996	5,794,0
Kuba	4,440	1,170,8	632	480,9
Brasilien	9,378	1,022,2	11,507	1,784,2
Russland	11,989	959,1	—	—
der asiatischen Türkei	3,916	849,3	4,013	763,1
Aegypten	724	781,9	762	811,0
Philippinen	4,970	563,4	13,523	1,409,5
den Vereinigt. Staaten von Amerika	2,154	216,6	4,268	503,6
Ausfuhr:		1906 Wert: 1000 Kronen	1907 Wert: 1000 Kronen	
Tabak		16.001,6	18.270,5	
Davon nach:				
Oesterreich		11.767,0	12.160,2	
Bosnien		153,7	77,2	
Deutschland		271,1	298,6	
Schweiz		156,6	231,6	
Frankreich		1.474,9	2.248,6	
Spanien		505,3	502,4	
den Niederlanden		710,7	893,0	
Rumänien		325,6	271,6	
den britischen Besitzungen im Mittelländischen Meer		280,5	476,9	
Marokko		156,4	61,2	
Italien		—	183,3	
Grossbritannien		54,7	104,0	
Dänemark		66,8	277,5	
Algier		40,7	161,6	

Bei der Ausfuhr wären Mengen-Angaben wertlos, da auch die Tabakfabrikate einbezogen sind. Die Einfuhr dagegen erstreckt sich — wie in Monopolstaaten immer — mit ganz unwesentlichen Ausnahmen nur auf Rohtabak.

Eine moderne Grosstrafik. So müsste man die Grosstrafik des I. Bezirkes, deren Eigentümer Herr *L. Polatschek* ist, bezeichnen. Das Publikum, welches hier verkehrt, zu welchem auch fast sämtliche Beamte des Finanzministeriums zählen, diese können es bezeugen, dass hier in Ruhe und Stille, sowie in höchster Weise bedient wird und merkt man es kaum, dass eine ziemlich bedeutende Zahl Kleintrafikanten hier täglich ihre Waaren ausfassen.

Hier werden keine sogenannte Nebenartikel an die Trafikanten verkauft, hier gibt es daher auch keinen Streit zwischen Gross- und Kleintrafikanten, hier wird der die Waare ausfassende Kleintrafikant in einer Minute abgefertigt, ohne dass es dabei zu Streitigkeiten kommen würde. Das Geschäftslokal zeigt von innen und aussen nur Tabak, Zigarren und Zigaretten, nicht aber eine Ausstellung aller erdenklichen Waaren.

Diese moderne Grosstrafik, die auch eine Spezialitätentrafik ist, scheint daher auch den Neid so mancher Geschäftskollegen zu erwecken, denn von Zeit zu Zeit sehen wir, wie sehr man bestrebt ist, den Grosstrafikanten *Polatschek* zu schaden — das heisst — wenn man dazu die Kraft besässe. Und da Herr *Polatschek* klugerweise sich bloss mit seinem Geschäfte befasst und sich um die Vereinsmeierei unter den Grosstrafikanten nicht kümmert, trachtet man seinen Ruf mittelst Drucker-schwärze zu verdunkeln. Ja, ja, man muss es sagen, es ist eine schöne Sache um die Klugheit. Wir überlassen es dem Leser zu beurteilen, wer sie in diesem Falle besitzt.

Rückgang des Cigarrenkonsums in Amerika. Aus den Einzelheiten des Berichtes des Bundes Steuerkommissärs für das verflossene Fiskaljahr geht ein Abfall in dem Verbrauch von Cigarren gegen das vorhergehende Jahr um 152 Mill. Stück hervor. Derselbe involviert einen erheblichen Verlust für den Blattabakhandel und zwar Minderverbrauch von 3,804.625 Pfd. Die amtlichen Ziffern lauten folgendermassen:

	1908	1909
Cigarren (grosse	6,904.758.783	6,752.572.953
Cigarren (nicht über 3 Pfd. per 100 Stück)	1,009.352.296	1,030.738.500
Cigaretten (über 3 Pfd. per 100 Stück	19,131.483	19,149.628
Schnupftabak, Pfund	22,547.762	27,019,528
Tabakfabrikate, Pfund	364,109.395	388,752.320

Die Gesamt-Steuerereinnahme, welche die Tabakindustrie der Bundesregierung geliefert hat, hat sich für letztes Jahr auf 51.887.478 Doll. belaufen, gegen 49.862.751 Doll. im Vorjahre.

**Legnagyobb választék izléses
Karácsonyi és Újévi
ajándékokban, u. m. angol pipák,
elegáns kivitelű kassetták, kosarak
és bördíszműárúk. Kaphatók:**

özv. Konti Józsefné
m. kir. dohány és szivar
különlegességi árudában,
Budapest, Andrásy-ut 29.

Telefon: 106—78.